

delovanje ni imel niti nagrade, niti pravega priznanja, ker je deloval osamljen in zadnji čas skoro pozabljen.

Sploh národ naš, ali recimo bolje razumništvo naše ne uméje prav ocenjevati národnega blagá in uredniki, ki bi radi tiskali národne pripovedke, pesmi in pri-slovce, smo vedno v nekaki zadregi, kadar kakšno tako stvar denemo v list, ker vémo, da večini bralcev ne bode ugajala. Sicer se je tudi to zadnja leta obrnilo že na bolje, zlasti odkar je profesorja drja. Kreka izborna knjiga o tradicionalnem slovstvu slovanskem mnogim odprla oči. Ko je pred tridesetimi leti prof. Valjavec izdal svoje národne pripovedke, kdo se je zmenil pri nas zánje? Šele učenjaki so morali opozoriti omikane Slovence, kakšne neizmerne zaklade je ž njimi podal Valjavec národu svojemu. Takó upamo tudi, da bodo naši ljudje in Hrvatje védeli mnogostranske zasluge Volčičeve vedno bolje ocenjevati in da prihodnjost povrne blagemu pokojniku hvalo in čast, katere mu sedaj-njost ni dajala tóliko, kolikor je je zaslužil, kajti Volčič je bil resnično uzor neumorno delavnega in nesebičnega rodoljuba. Pri vseh skromnih svojih dohodkih je pa pokojnik prihranil še znatno vsotico, od katere je 3000 gld. volil dijaškemu konviktu v Trstu. Knjige svoje je ostavil cerkvi v Zarečji, da jih cerkvena uprava razdeli med národ ali da mu jih daje na pósodo. Blag mu bodi spomin!

**Biblijografija slovenska.** Pod tem naslovom hočemo odslej naznanjati vse nove knjige slovenske, ki se pošiljajo uredništvu našemu; o važnejših izmed njih bomo o priliki obširneje poročali:

— Jos. Stritarja zbrani spisi, VI zvezek Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg, Ljubljana 1888, m. 8. 442 str. Cena nevezanemu zvezku 3 gld., v platno vezanemu 3 gld. 60 kr., v polusnje vezanemu 3 gld. 95 kr. Po pošti vsakemu zvezku po 15 kr. več. Ta zvezek, kateremu je pridejana tudi pisateljeva podoba, je poslednji zvezek Stritarjevih zbranih spisov. Prinaša pa te spise: Triglavan iz Posavja, Deveta dežela, Vino, Želodec, Sol, Sreča, Ko bi človek vse videl in vedel, Hudi stric, Oče za sina, Popotna pisma, V Ljubljano, Nekaj posebnega, Znanstvena terminologija, Nova knjiga, Preširnu v spomin, Glasba, Župnik Wakefieldski, Slovenska imena, Šestomer slovenski, Zona, Spomini, Zgodnji Danici, Dunajska pisma, Srcé.

— Ponosni in veseli gledamo na lepih šest zvezkov Stritarjevih zbranih spisov, ki leže pred nami na mizi. Prvi pesnik in pisatelj slovenski sedanje dóbe polaga v njih sad svojega tridesetletnega pesniškega stvarjenja domovini na oltar in g. založnik je temu lepemu daru oskrbel krasno torilo. Res, v vsakem oziru velekrasna knjiga!

— Dr. Valentina Zarnika zbrani spisi I. zvezek: Pripovedni spisi. Uredil Ivan Železnikar. Založila in na svetlo dala »Narodna Tiskarna« v Ljubljani. 1888, 8, 154 str. Cena lepó vezani knjigi 1 gld. Vsebina: Životopis dr Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista. — Zarnikovi spisi, ki so pred petindvajsetimi leti vzbujali splošno zanimanje, da so se ljudje kar trgali za časopise, kjer so bili natisnjeni, izgubili so zdaj v izpremenjenih političnih razmerah veliko svoje aktualne vrednosti. Zatorej jih ni smeti meriti s kritičnim merilom sedanjega časa, ampak ocenjevati se morajo z zgodovinskega stališča, pri čemer je še uvaževati, da je bila Zarniku lepa oblika vedno le postranska stvar. Kdor bere knjigo takó, kakor smo omenili, bral jo bode rad in vesel. Pridejani životopis je sicer kratek, toda v markantnih potezah in prav vestno nam stavi pred oči karakteristično podobo pokojnikovo. Platnice — delo knjigoveza Bonača — imajo spredaj vtisneno podobo Zarnikovo in podpis njegov ter so res lepé.

— Zlati orehi slovenske mladine v spomin. Spisal Ivan Tomšič. Drugi popravljeni natisek s podobami. Natisnil in založil J. R. Milic 1888, m. 8, 126 str. Cena

broširanemu izvodu 35 kr., po pošti 40 kr., trdo in lepó vezano darilce 50 kr., po pošti 55 kr. To knjižico, ki obseza okoli štirideset po nekoliko ilustrovanih pesmij in povestec za nežno mladino, dal je g. Tomšič že leta 1865. prvič na svetlo. V drugi izdavi je knjižico predelal in ji tudi besedo popravil, takó da je v vsakem oziru lična in vsega priporočila vredna. Na naslovnem listu beremo: »I. zvezek 1888«. Vivat sequens!

— **Iskrice.** Zbirka pesmij in povestij. Spisal in slovenski mladini poklonil Janko Leban, učitelj v Avberu pri Sežani. I. zvezek. Cena 20 kr., po pošti 25 kr. Založil pisatelj, tiskala »Kat. Tiskarna« v Ljubljani 1888, m. 8, 40 str. »Iskrice« — pravi pisatelj — »je blag smoter: obujati v mladih prsih iskre prave ljubezni do Boga, do cesarja, do milega jezika in naroda našega!« — Lična knjižica popolnoma ustreza blagemu svojemu namenu.

— **Koroške bukvice** slovenskemu ljudstvu v poduk in kratek čas. Izdaja in zaklada Filip Haderlap Jurjev v Celovci. 9., 10. in 11. snopič. Tiska J. Krajec v Rudolfovem. Vsebina je prav mnogovrstna in ustreza nam v mnogem oziru bolje, nego v prejšnjih zvezkih, dasi se g. Haderlap prav po nepotrebnem zadira v »Ljubljanski Zvon.«

**Vodnikov spomenik v Ljubljani.** Odbor za Vodnikov spomenik je imel dné 18. novembra t. l. v mestni dvorani ljubljanski drugo svojo sejo. Udeležili so se je zastopniki »Pisateljskega društva« dr. Vošnjak (predsednik), prof. Levec, nadzornik Žumer; zastopnika »Matice Slovenske« notar dr. Zupanec (podpredsednik) in direktor Praprotnik, dalje zastopnik ljubljanskega mesta dr. Moše (blagajnik). — G. dr. Moše je najprej poročal, da je za omenjeni spomenik nabranih darov 5646 gld. 71 kr., takó da s prištetim deželnim prispevkom v znesku 1000 gld. znašajo vsi novci, ki so odboru na razpolaganje, 6646 gld. 71 kr. Ker bode spomenik stal okoli 8000 gld., sklene odbor, tudi mestno občino ljubljansko prositi za primerno podporo.

Predsednik g. dr. Vošnjak omenja, da je umetnik g. Gangl (Metličan) na Dunaji zvršil Vodnikovega kipa model, kateri hvalijo strokovnjaki dunajski in profesorji ondotne umetnostne akademije kot izborno delo, ki je v čast domačemu mlademu umetniku. Manjši model je poslal g. Gangl v Ljubljano, kjer si ga zdaj v deželnem muzeji lahko ogleda vsakdo.

Kip bode pod Ganglovim nadzorstvom vlila znana livárna na Dunaji. Delo bode zvršeno do junija meseca 1889. leta. Kip bode 2'45 m visok in ves spomenik z 3'30 m visokim stojalom vred bode imel 5'75 m visokosti. Nato oddá odbor kamenárska dela pri spomenku g. Feliksu Tomanu v Ljubljani, kateremu se naroči, naj postavi stojalo od št.štefanskega kamena. Sklene se tudi prositi mestno občino ljubljansko, naj brezplačno prepusti prostor za Vodnikov spomenik na Valvasorjem trgu pred gimnazijo. — Nadejamo se, da se vse, kar je še treba, odslej srečno zvrši in da bode bela Ljubljana čez dobrega pol leta olepšana s krasnim spomenikom prvega našega pesnika.

**Nagrobni spomenik Bož. Raiču in Fr. Levstiku.** Nagrobni spomenik, kateri je s pomočjo slovenskih rodoljubov postavilo »Pisateljsko društvo« pokojnikoma Božidarju Raiču in Fr. Levstiku, spada gotovo med najlepše spomenike, ki jih vidiš na ljubljanskem pokopališču Sv. Krištofa. Naredil ga je po načrtu deželnega inženirja g. Hraskega v renesančnem slogu ljubljanski kamenár g. Alojzij Vodnik od peterih raznih vrst repentaborskega, beljaškega, štanskega, kararskega in solnograškega marmorja. Posebni kras spomenika je na napisni plošči pritrjena palmova veja z lipovim in lavorjevim vencem. Zdelal jo je od kovanega železa v delarnici g. A. C. Ahčina pomočnik Spreitzer, bivši učenec obrtne šole na Dunaji. Ograjo od kovanega železa je naredil tudi v renesančnem slogu g. Belec v Št. Vidu nad Ljubljano.